

Aan
Provinciale Staten

Onderwerp
Plan van aanpak programma Nieuwe Natuur

Beslispunten

1. In te stemmen met het Plan van Aanpak voor het programma Nieuwe Natuur en daarmee de volgende keuzes te maken:
 - a. een programmatische aanpak waarmee de gebiedspartners worden uitgenodigd om uiterlijk 1 juli 2014 projectideeën in te dienen;
 - b. het zorgvuldig en zakelijk wegen van alle projectideeën in één beoordelingsronde aan de hand van een vooraf vastgestelde meetlat waarbij de verplichtingen tot natuurcompensatie onderdeel kunnen zijn van de voorgestelde aanpak;
 - c. na het besluit van Provinciale Staten in najaar 2014 ten aanzien van de projectideeën zal blijken of de natuurcompensaties elders dan wel alsnog op huidig verworven gronden uitgevoerd dienen te worden;
 - d. de verordening groenblauwe zone in stand te houden tot het moment van realisatie van de natuurcompensaties;
 - e. met het besluiten over de ingediende projectideeën het moratorium in te trekken;
 - f. in te stemmen met de in het plan van aanpak opgenomen uiteenzetting van de € 33,9 miljoen.
2. De 8^e begrotingwijziging 2013 vast te stellen, waarbij € 2,5 miljoen beschikbaar wordt gesteld voor afhandeling schadeclaims van agrariërs, ten laste van de bestemmingsreserves Omgevingsplan en Strategische ontwikkelingsprojecten.

Inleiding

Bij motie van 30 mei 2012 hebben Provinciale Staten opdracht gegeven een open planproces te starten. Dit heeft op 6 februari 2013 geleid tot een advies van dhr. Bekker dat op 20 maart 2013 in Provinciale Staten is behandeld.

Naar aanleiding van dit advies hebben Provinciale Staten van Flevoland op 20 maart 2013 een motie aangenomen, waarin aan Gedeputeerde Staten wordt verzocht een programma Nieuwe Natuur in Flevoland te realiseren, waarbij het gewenst is dat voor 1 juli 2013 een plan van aanpak voor een programma Nieuwe Natuur in Flevoland wordt aangeboden. Daarbij is een aantal kaders meegegeven. De verbindingsfunctie van het Oostvaarderswold wordt als provinciale inzet losgelaten. In het programma Nieuwe Natuur zal de nadruk liggen op natuurontwikkeling dichtbij grotere stedelijke concentraties. Het gaat om een verbetering van de groene kwaliteit van Flevoland, waarbij wordt gekeken naar de vier kijkrichtingen van het Planbureau voor de Leefomgeving (Pbl) die dhr. Bekker in zijn advies noemt: vitale, beleefbare, functionele en inpasbare natuur. Totdat het programma Nieuwe Natuur is ontwikkeld, zal een moratorium in acht worden genomen, waarbij wel inhoud wordt gegeven aan de aangegeven compensatieverplichtingen.

Besluitvormingsronde Statendag
16 oktober 2013

Agendapunt

Lelystad
20 augustus 2013

Registratienummer
1506577

Inlichtingen
J.A. Ree

Afdeling/Bureau
CP/PNN

Portefeuillehouder
Appelman, J.N.J.

Thema
Ruimte en Leefomgeving

Routing

Presidium
2 september 2013

Opinieronde Statendag
25 september 2013

Beoogd effect

Met het invulling geven aan het programma Nieuwe Natuur wordt duidelijkheid gegeven over de functies landbouw, natuur en recreatie waarbij de verplichtingen rondom natuurcompensatie zijn afgewikkeld.

Met een eenduidig beleid en inzet wordt bijgedragen aan rust en vertrouwen in de samenwerking tussen gebiedspartijen.

Argumenten

1.1 *Conform opdracht van Provinciale Staten ingevuld*

Met de motie van 20 maart 2013 heeft Provinciale Staten aan GS een opdracht gegeven om een programma Nieuwe Natuur te realiseren en uiterlijk 1 juli 2013 te komen met een plan van aanpak. Hieraan is met de presentatie van het Plan van Aanpak in de panoramaronde op 3 juli 2013 invulling gegeven.

1.2 *Richtinggevend besluit*

Het plan van aanpak dient te worden beoordeeld als een richtinggevend besluit dat nog op een aantal punten nadere uitwerking behoeft, in samenspraak met de gebiedspartners. Ten opzichte van het plan van aanpak dat op 3 juli is gepresenteerd, is in de nu aangeboden versie nog een aantal verbeteringen aangebracht. Zo is een bijlage toegevoegd waarin de vier kijk-richtingen van het Pbl worden toegelicht. Daarnaast zijn de beoordelingscriteria in de meetlat aangescherpt en is de systematiek van de multicriteria-analyse iets vereenvoudigd. De scores in de meetlat zijn nog als PM-post weergegeven, omdat de door Provinciale Staten georganiseerde studiemiddag natuur op 4 september hiervoor ook input zal leveren. Na 4 september zullen deze PM-posten via een schriftelijke mededeling worden nagestuurd, zodat zij vervolgens onderdeel kan uitmaken van de opinieronde op 25 september

1.3 *Het geven van duidelijkheid*

Met het voorgestelde plan van aanpak wordt aan alle betrokkenen duidelijkheid gegeven over de koers die de provincie wil varen, wat bij kan dragen aan de rust in het gebied.

1.4 *Waardebehoud en schadebeperking als gezamenlijke opgave*

De aanpak richt zich enerzijds op waardebehoud maar heeft tegelijkertijd schadebeperking als belangrijke sturende factor. Het beheer van de in eigendom zijnde agrarische gronden en opstallen richt zich op kostenefficiëntie en opbrengstmaximalisatie. Daarbij dient de huidige stand van zaken van de opstallen te worden beoordeeld op de vraag of verkoop op korte termijn aan de orde is. Deze beoordeling en invulling is een gezamenlijke opgave van de gebiedspartners waaraan invulling wordt gegeven door de rentmeester aan de hand van een nog vast te stellen werkplan. Voor pachtinkomsten geldt dat deze ten minste ten goede moeten komen aan het proces van het programma nieuwe natuur.

1.5 *Natuurcompensatie op de beste plek*

De gebiedspartners worden uitgenodigd om met projectideeën te komen die met elkaar afgewogen worden aan de hand van een meetlat. Hierdoor is het mogelijk dat voorstellen worden gedaan die op basis van de meetlat de verplichtingen van de natuurcompensaties aantrekkelijker worden ingevuld dan door realisatie op de reeds verworven gronden. De realisatie van natuurcompensatie op reeds verworven gronden zal door de provincie als projectidee worden uitgewerkt, zodat op basis van de meetlat een afweging mogelijk wordt tussen de verschillende mogelijkheden, inclusief de kostenefficiëntie daarvan.

1.6 *Borgt verplichtingen zonder belemmeringen*

Door Provinciale Staten is de verordening groenblauwe zone in stand gelaten om daarmee de aangegane verplichtingen inzake realisatie van de natuurcompensatie te kunnen garanderen. Het meest doelmatig is om voor dit doel de verordening in stand te houden tot het moment

dat er duidelijkheid is over de definitieve locatie. Het nu reeds intrekken van de verordening zou tot gevolg hebben dat voor het komende jaar een tijdelijk planologisch regime zou moeten worden gemaakt. Dat levert een extra procedure op, die niet bijdraagt aan de beoogde rust in het gebied. Uw college heeft de gemeente Zeewolde per brief van 1 mei 2012 laten weten geen onnodige beperkingen in stand te houden vanwege de Verordening voor de agrarische bedrijven waarvoor plannen zijn die bij recht binnen het vigerende bestemmingsplan passen. Daarom heeft de provincie toegezegd een verzoek om ontheffing van de regels van de Verordening groenblauwe zone te willen verlenen indien hiertoe wordt verzocht. Op dit moment zijn er geen ontheffingsverzoeken meer in behandeling.

1.7 Met besluiten door PS over invulling van projectideeën kan ook eventuele verkoop van gronden en gebouwen aan de orde zijn.

Op 31 december 2013 moeten alle projectideeën aangemeld zijn. Vervolgens worden de meest kansrijke ideeën door Provinciale Staten uitgezeefd, die vervolgens verder worden uitgewerkt. Nadat de uitgewerkte projectideeën uiterlijk 1 juli 2014 zijn ingediend, kunnen Provinciale Staten hier in het najaar 2014 een definitief besluit over nemen tot uitvoering. Met de uitvoering van de projectideeën kan ook eventuele verkoop van gronden en gebouwen aan de orde zijn. Met dit besluit tot uitvoering wordt tevens het moratorium beëindigd.

1.8 Schadeclaims van boeren zijn in behandeling en komen tot vergoeding

Door een aantal boeren in het gebied zijn inmiddels schadeclaims ingediend die in behandeling zijn bij SAOZ. Naar verwachting gaat een aantal claims, naast het reeds door Provinciale Staten beschikbaar gestelde budget voor het vergoeden van advieskosten, gehonoreerd worden waarvoor nog geen budget beschikbaar is gesteld.

1.9 Uit dit financieel overzicht blijkt dat er nog 3 grote financiële onzekerheden zijn

De 3 grote financiële onzekerheden zijn de omvang van de ingediende en de nog eventueel in te dienen schadeclaims, de marktwaarde van de provinciale eigendommen en de kosten van uitvoering van de natuurcompensaties, nu de beoogde synergievoordelen niet gerealiseerd kunnen worden.

2.1 Past binnen het kader van de investeringsagenda

Op basis van de huidige inzichten kan een totaal budget van € 2,5 miljoen euro volstaan. De begroting 2013 moet hiervoor via een begrotingswijziging worden bijgesteld. Het bedrag ad € 2,5 miljoen wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Omgevingsplan (€ 2,0 mln.) en de bestemmingsreserve Strategische ontwikkelingsprojecten (€ 0,5 mln.). In deze reserves is rekening gehouden met een beroep hierop voor de afwikkeling van OostvaardersWold. Dit is in overeenstemming met de Investeringsagenda 2012 - 2021.

Omvang schadeclaims

Bij het niet doorzetten van het project OostvaardersWold is schade ontstaan die afgewikkeld dient te worden. In hoofdzaak onderscheiden wij een drietal categorieën, namelijk het vergoeden van gemaakte advieskosten, planschade en overige schades. met het vergoeden van gemaakte advieskosten te behoeve van grondverwerving, om ongelijkheid in het gebied weg te nemen, hebben GS in juli 2012 ingestemd met een procedurele invulling hiervan. Voor de beoordeling van deze advieskosten is SAOZ ingeschakeld waarbij reeds een aantal dossiers tot afronding zijn gebracht en tot vergoeding hebben geleid. Inmiddels zijn er daarnaast een aantal planschadeclaims, al dan niet gecombineerd met overige schades ingediend. Ook deze claims zijn ter advisering aan SAOZ voorgelegd. Ook hier is te voorzien dat schade dient te worden vergoed.

De marktwaarde van de provinciale eigendommen

Een aantal agrarische bedrijven inclusief opstallen zijn in eigendom bij de provincie. Ten aanzien van de waarde van deze eigendommen bestaat het risico dat deze in waarde te hoog zijn geschat,

ook omdat er weinig transacties op de grondmarkt plaatsvinden. Als beheersmaatregel wordt voorgesteld de verkoop zowel in tijd als in oppervlakte te faseren

Beoogde synergievoordeel bij niet realiseren OVW weggevallen

In de aanpak van het Oostvaarderswold is uitgegaan van synergievoordelen bij de uitvoering van de natuurcompensaties. Met het afwickelen van deze natuurcompensaties zijn deze synergievoordelen verdwenen waardoor de uitvoerings- en beheerkosten hoger zullen uitvallen. Als beheersmaatregel wordt voorgesteld hierover afspraken te maken met de gebiedspartners om weggevallen voordeel op te vangen. Het nadeel is nu op € 3,9 miljoen beraamd.

Kanttekeningen

- Naar verwachting zullen de 3 onder 8.1 genoemde grote financiële onzekerheden eind 2014 tot financiële duidelijkheid hebben geleid. Mocht deze financiële duidelijkheid er op dat moment niet zijn, dan werkt dit belemmerend voor het programma Nieuwe Natuur.
- Het voorstel zoals vastgelegd in het plan van aanpak is op hoofdlijnen afgestemd met de gebiedspartners. Er is draagvlak voor de voorgenomen aanpak. De verslagen van de gevoerde overleggen worden vertrouwelijk voor Provinciale Staten ter lezing gelegd. Er zijn nog geen afspraken vastgelegd met de gebiedspartners.
- Het Comité van Toezicht zal in de zomer van 2013 haar ILG afwikkeling opdracht afronden. Niet uit te sluiten valt dat het Comité van Toezicht de Algemene Rekenkamer en de Tweede Kamer attendeert op de consequenties van de afwikkeling waarbij de afwikkeling van het Oostvaarderswold een opzienbaar project is. Op dit punt zijn gesprekken gevoerd met het Ministerie.
- Het eigendom van 116 hectare ruilgronden is nu in handen van het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL). Gedeputeerde Staten zijn voornemens om BBL voor te stellen het eigendom per 1 juli 2013 over te dragen aan de provincie waarmee de netto inkomsten, naar inschatting circa € 60.000,- per jaar ten goede kunnen komen aan het Programma Nieuwe Natuur van de provincie Flevoland. Dit effect zal worden verwerkt in de begroting.

Vervolgproces

In het Plan van Aanpak zijn voor de drie onderscheiden hoofdthema's Proces, Meetlat en Afwikkeling de processtappen en acties uitgewerkt.

1. Advies uit de Opinieronde

Dienstjaar 2013, Begrotingswijzigingen exploitatie PSI3/08

Provinciale Staten van Flevoland besluiten de begroting als volgt te wijzigen:

Datum: 28-6-2013

Mutaties begrotingsthema's

 L= Lasten
 B = Baten

Thema Onderdeel	Omschrijving	Prim. begroting		Oude raming	Mutatie 2013,	Nieuwe raming	Doorwerking t.o.v. 2013,		
		L	B				2014	2015	2016
5 Investeringsagenda									
N511013	Verrekening kosten boeren	L	-	-	2.500.000	2.500.000	-	-	-
5.1	Oostvaarderswold	L	2.659.174	2.709.174	2.500.000	5.209.174	-	-	-
Totaal 5 Investeringsagenda			19.567.407	20.859.760	2.500.000	23.359.760	-	-	-
6 Bestuur									
N651117	Ontwikkelings/strategische projecten	B	-1.254.531	-1.585.890	-500.000	-2.085.890	-	-	-
N651125	Omgevingsplan Flevoland	B	-1.183.000	-1.183.000	-2.000.000	-3.183.000	-	-	-
6.5	Reserves	B	-18.548.687	-42.702.732	-2.500.000	-45.202.732	-	-	-
Totaal 6 Bestuur			-100.069.493	-109.061.259	-2.500.000	-111.561.259	-	-	-
Saldo van lasten en baten			-	-	0	0	-	-	-

 Aldus besloten in de vergadering van
 de griffier, de voorzitter

 in enkelvoud ter kennis neming gezonden aan de
 Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties